

A86/34

29 augustus 1986

LYBISCHE INMENGING IN LATIJNS AMERIKA EN CARIBISCH GEBIED ESCALEERT

Nieuwe meldingen over inmenging door Lybie in Latijns Amerika en het Caribisch gebied wijzen uit dat KHADAFFI c.s. uit is op verdere organisatie, bundeling en bewapening van "anti-imperialistische en anti-kolonialistische" radicalen in de regio.

Volgens sommige publicaties zou Tripoli eveneens landen als Iran en Syrië bij steun aan zijn strategisch concept willen betrekken.

Uit een onlangs verschenen Amerikaans regeringsrapport blijkt dat ook in Washington ernstige bezorgdheid heerst over dergelijke ontwikkelingen en, binnen dat kader, over met name de Lybische presentie op de Nederlandse Antillen.

LYBISCHE INMENGING IN LATIJNS AMERIKA EN CARIBISCH GEBIED ESCALEERT

Op grond van recente Zuidamerikaanse dagbladpublicaties moet worden aangenomen dat de pogingen van Lybie om speciaal in Latijns Amerika en het Caribisch gebied het radicale en revolutionaire "anti-imperialisme" aan te wakkeren, op een gevaarlijke wijze aan het intensiveren zijn. Zo werd onlangs bekend dat het regime-KHADAFFI uit alle macht streeft naar de oprichting van een internationale gewapende strijdmacht voor de genoemde regio. Een dergelijke "anti-imperialistische strijdmacht" zou dienen te worden samengesteld uit diverse in de betrokken landen te recruterende leden. Die zouden hun militaire training in Lybie krijgen en na terugkeer de strijd in eigen omgeving kunnen voortzetten. Naar verluidt werd gerekend op een deelname van ongeveer vijftien man per land.

Een voorstel van die strekking heet te zijn gedaan aan de gedelegeerden van Latijnsamerikaanse en Caribische radicale groeperingen op de Tweede Internationale Anti-Imperialistische Conferentie in Tripoli (15-18 maart 1986). Onder hen zouden zich, naast representanten van de Latijnsamerikaanse guerrillabeweging, ook radicalen uit Suriname en van de Nederlandse Antillen hebben bevonden. De conferentie stond onder voorzitterschap van een van KHADAFFI's naaste medewerkers voor subversie in het buitenland: de directeur van het Anti-Imperialistisch Centrum, MUSA KUSA*.

Overigens was het voorstel van Lybie om te komen tot de oprichting van een Latijnsamerikaanse en Caribische strijdmacht in Tripoli op ernstige bezwaren van de vertegenwoordigers van Cuba gestuit. De Cubanen die, ondanks enige gemeenschappelijke (vooral anti-Amerikaanse) belangen met de Lybiërs, tegenover dezen de laatste jaren eerder in een concurrentiepositie verkeren dan in een van samenwerking, vreesden uiteraard weinig te vertellen te zullen hebben in een dergelijke, vanuit Tripoli gedirigeerde strijdmacht. Bovendien zou een regionaal "leger" in die opzet al gauw in het vaarwater opereren van de zogenaamde Latijnsamerikaanse vredesbrigades: internationale gevechtseenheden ter verdediging van, in eerste instantie, Nicaragua. De oprichting van zulke brigades was uitgerekend een maand eerder bepleit op de door Cuba beheerste conferentie van Latijnsamerikaanse en Caribische partijen in de Nicaraguaanse hoofdstad Managua**.

Document verklaart Lybische intenties t.o.v. Caribisch gebied.

Hoezeer het Lybie ernst is bij zijn pogingen om in deze regio een confrontatie uit te lokken tussen autochtone radicalen en revolutionairen enerzijds en "imperialisten en (neo-)kolonialisten" (lees: Amerikanen, Fransen, Britten maar evenzeer: Nederlanders) anderzijds, bleek kortgeleden nog weer een keer, en toen wel heel concreet.

Bij het Caribisch Persbureau CANA, gevestigd op Barbados, werd begin juli j.l. namelijk een 8-pagina's lang document bezorgd, afkomstig van de "Internationale Organisatie ter Uitbanning van Alle Vormen van

*Zie voor meer over MUSA KUSA en de activiteiten van zijn Anti-Imperialistisch Centrum (voluit: Wereldcentrum ter Bestrijding van Imperialisme, Zionisme, Racisme, Reactie en Fascisme) o.a.

en
FOCUS A85/52, "Lybisch-Cubaanse wedijver in Centraal Amerika en het Caribisch gebied", d.d. 21.11.1985.

**Zie FOCUS A86/15, "Caribische radicalen bouwden in Managua aan hun organisatie", d.d. 17.03.1986.

Rassendiscriminatie" in Tripoli, Lybie. Het geschrift, waarvan de authenticiteit overigens nog wel moet worden vastgesteld, was ondertekend door eerdergenoemde MUSA KUSA, directeur van het Wereldcentrum ter Bestrijding van Imperialisme, etc..

In het stuk, getiteld: "Het Caribisch gebied voor de Caribische volkeren", worden vier Lybische doelstellingen voor de regio in kwestie genoemd, te weten:

- steun voor de Caribische bevrijdingsbewegingen;
- afbreuk aan kolonialistische uitbuiting van het gebied;
- strijd tegen rassendiscriminatie en verzet tegen de regeringen die zich daaraan schuldig maken, en
- weerstand tegen elke vorm van neo-kolonialisme.

Als voornaamste doelwitten van een dergelijk streven vermeldt MUSA KUSA de Franse overzeese gebiedsdelen Martinique, Guadeloupe en Cayenne (Frans Guyana), alsook het zelfstandige Trinidad & Tobago. De schrijver citeert KHADAFFI's uitspraak dat "de Jamahirya (=Lybie) klaar staat om het Trinidese rassensysteem en dat van de Franse kolonisten weg te vagen". "De materiele, militaire (sic) en morele steun die de Jamahirya de verschillende bevrijdingsbewegingen reeds heeft gegeven, is een niet aflatende broederlijke plicht", aldus de Lybische kolonel. Volgens het document heeft het bewind in Tripoli eveneens bij de min of meer gelijkgezinde landen Iran en Syrië aangeklopt om steun voor de radicale groeperingen in het Caribisch gebied.

Verder schrijft MUSA KUSA dat zijn land "niets zal nalaten om de Caribische bevrijdingsbewegingen in staat te stellen hun doel te bereiken en hun acties te bundelen." Die acties zullen zich hoofdzakelijk moeten richten op herovering en beheersing van het eigen land en zijn (natuurlijke) rijkdommen, kortom: op een zich ontworstelen aan "de neo-kolonialistische uitbuiting van het Caribisch gebied" en aan de daarbij "medeplichtige, corrupte regeringen." Gewezen wordt op de belangrijke rol van de buitenlandse banken bij het instandhouden van het gewraakte financiële en economische systeem in dit gebied. Ter bestrijding van een dergelijk "kolonialistisch economisch en politiek dictaat" heeft Lybie dan ook op verschillende plaatsen "gemeenschappelijke banken, d.w.z. banken die in samenwerking met lokale instanties worden beheerd" gesticht. Aldus het document, dat tot slot opmerkt dat Lybie in diverse landen reeds islamitische culturele centra heeft geopend, bedoeld om "het tij van de westerse cultuur te keren en te vervangen door cultuur die voortkomt uit de authentieke erfenis van de islam."

Amerikaanse waarschuwing en Antilliaanse reactie

Volgens persberichten uit de Nederlandse Antillen zou een Amerikaans regeringsrapport kortgeleden hebben gewezen op het subversieve karakter van de activiteiten van het in Willemstad gevestigde, door Lybiërs opgezette en bemande, regionale islamitische coördinatiecentrum. Inderdaad is de kwetsbaarheid van een land als de Nederlandse Antillen nogal in het oog springend, gelet op de gelijktijdige aanwezigheid van zulke factoren als:

- een kleine doch actieve groep pro-Lybische/pro-Cubaanse radicalen;
- een economisch belangrijk islamitisch volksdeel;
- een regionaal toonaangevend en vitaal bankwezen;
- een gemakkelijk te penetreren geografie en
- periodieke gevoelens van onvrede met de rol van het voormalige moederland.

Echter, de Nederlands Antilliaanse premier Don MARTINA stelde in zijn reactie op de berichten dat er "geen concrete aanwijzingen van subversie, door wie dan ook" zijn en dat "bevoegde autoriteiten de zaak in onderzoek" hebben. Deze geruststelling bevredigt alleen daarom al niet, aangezien reeds eerder bleek hoe gering in Willemstad de geneigdheid is om Lybiërs, zowel bij hun vestiging op de eilanden als bij hun activiteiten nadien, iets in de weg te leggen.